



Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування
«Відділення стаціонарного догляду для постійного або
тимчасового проживання»
комунального закладу «Центр надання соціальних
послуг» Вилківської міської ради

18.06.2025

м. Одеса, 2025

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 18.06.2025 групою НПМ здійснено відвідування комунального закладу «Відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання» Центр надання соціальних послуг» Вилківської міської ради (далі – відділення, заклад).

Відвідування було здійснено групою НПМ у складі :

Чернецькою Вікторією Василівною, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Поповою Марією Федорівною, представник Уповноваженого в Одеській області;

Тихоненко Тетяною Олександрівною, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Фісюковим Сергієм Сергійовичем, представник громадської організації (регіональний координатор);

Жуком Олексієм Володимировичем, представник громадської організації (регіональний координатор);

Загальна інформація:

Відвідування закладу здійснюється вперше.

Заклад знаходиться за адресою: 68341, Одеська область, Ізмаїльський район, село Десантне, вулиця Шкільна, будинок 93;

Керівник закладу – Хлевнер Тетяна Вікторівна.

Згідно з Положенням про відділення затвердженого рішенням від 16.12.2020 № 03, відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання утворився для обслуговування 20 громадян, до якого на постійне проживання, повне державне утримання приймаються громадяни похилого віку, люди з інвалідністю старше 18 років (інші особи визначеними законодавством).

На день відвідування в установі перебувало 19 осіб, з них 13 жінок та 6 чоловіків, з них 6 осіб з інвалідністю, 6 лежачих хворих підопічних.

За 2024 рік у закладі померло 10 осіб (причиною смерті здебільшого є хронічна серцево-судинна недостатність).

За 2 квартали 2025 рік у закладі померло 6 осіб (причиною смерті здебільшого є хронічна серцево-судинна недостатність).

Штатна чисельність працівників закладу 8 штатних одиниць, завідувач відділення – 1 особа, сестра медична – 1 особа, молодші медичні сестри по догляду за хворими – 4 особи (працюють по змінах), кухонний робітник – 2 особи. Вакантні посади відсутні.

У закладі облаштовано кімнати для відпочинку, у яких встановлено телевізори для колективного перегляду телевізійних передач та проведення різноманітних заходів.

На день відвідування заклад забезпечено виробами медичного призначення та лікарськими засобами.

Заклад розміщується у одноповерховій будівлі. Територія закладу огорожена (фото - 1-2).

Мешканці закладу мають можливість вільно пересуватися територією пансіонату та виходити за її межі.

На день відвідування усі підопічні мають укладені декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу та отримують медичні послуги, передбачені програмою державних гарантій медичного обслуговування населення у 2025 році, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 24.12.2024 № 1503. Медичні картки підопічних ведуться за встановленою формою № 025/о «Медична картка амбулаторного хворого», затвердженою наказом МОЗ від 14.12.2012 № 110.

Заклад обладнаний функціонуючою пожежною сигналізацією, а також наявні затверджені директором схеми евакуації при пожежі.

Вікна закладу не заграбовані.

Підопічні забезпечені чотириразовим харчуванням.

У холах облаштовані зони відпочинку, наявні телевізори для спільного перегляду (фото 3).

В житловому поверсі наявні пральні та сушильні машини для догляду за особистим одягом підопічних.

Природне та штучне освітлення в житлових кімнатах закладу задовільне.

Житлові кімнати розраховані на проживання від 1 до 3 осіб. Санітарний стан постільної білизни та одягу підопічних задовільний. Групою НПМ встановлено, що одяг персоналізовано, а саме вказано прізвище. Підопічні забезпечені сезонним одягом, виглядають охайно.

Працівниками проводиться належне прибирання в спальних кімнатах та приміщеннях загального користування. Забезпечується догляд за лежачими хворими підопічними: надається допомога у годуванні, здійсненні індивідуальних санітарно-гігієнічних процедур. Неприємні запахи в житлових кімнатах відсутні.

Усі підопічні мають документи.

Керівництво закладу здійснює співпрацю з благодійними та міжнародними організаціями, результатами якої є проведення ремонтних робіт у закладі та, як наслідок, створення комфортного та безпечного середовища для підопічних.

Працівники закладу регулярно приймають участь у навчальних заходах для підвищення кваліфікації.

Під час відвідування відбулося конфіденційне спілкування з 5 підопічними та з 3 працівниками закладу.

Скарг на жорстоке поводження, якість догляду та умови проживання від підопічних не надходило.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя та безпеку (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

1. У закладі відсутні захисні споруди (укриття) та будь-які обладнані підвальні приміщення, які мають забезпечувати можливість безпечного перебування підопічних у разі повітряної тривоги або обстрілів, що не відповідає вимогам пункту 7 розділу XVII Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198 (далі – Державний стандарт), абзацу другому підпункту 2 пункту 5 Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185, та вимогам наказу Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту». У разі оголошення сигналу «Повітряна тривога» у регіоні підопічні продовжують перебувати у житлових кімнатах.

Порушення права на охорону здоров'я та медичне забезпечення (стаття 49 Конституції України).

2. У приміщенні харчоблоку продукти зберігаються без маркування, що унеможлиблює встановлення безпечності харчового продукту відповідно до пункту 44 статті 1 Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» (фото 5-6).

3. Групою НПМ виявлено, що в холодильних камерах складського приміщення відсутні термометри та не ведеться журнал температурного режиму, чим порушуються вимоги пункту 2 частини 1 статті 41 Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів». Отже, для уникнення харчових отруєнь підопічних гостро постає необхідність проведення контролю температурного режиму холодильних та морозильних камер.

4. Групою НМП встановлено, що закладом не отримано ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики та не укладено договір із закладом охорони здоров'я, що суперечить вимогам підпункту 5 пункту 5 Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185 (далі – Критерії), де визначено, що одним із спеціальних критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, які надають послуги стаціонарно, є наявність договору із закладом охорони здоров'я або ліцензії для провадження господарської діяльності з медичної практики.

5. У приміщенні, де зберігаються лікарські засоби, відсутній гігrometer для здійснення контролю за відносною вологістю повітря. Відповідно до пункту 4 розділу II Правил зберігання та проведення контролю якості лікарських засобів у лікувально-профілактичних закладах, затверджених наказом МОЗ від

16.12.2003 № 584 (далі – Правила), у приміщенні для зберігання лікарських засобів слід підтримувати температуру та вологість повітря, яка відповідає вимогам інструкції для медичного застосування лікарського засобу.

Окрім того, у порушення пункту 6 розділу II Правил приміщення для зберігання лікарських засобів не забезпечено холодильником (фото 5).

Відсутність холодильника та гігрометра створює ризик порушення умов зберігання та може призвести до змін у хімічному складі лікарських засобів. Це може знизити їх ефективність або зробити небезпечними для підопічних.

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (стаття 9 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю).

6. Не всі приміщення закладу у повній мірі пристосовані до потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, що не відповідає вимогам ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд», а саме:

- на сходах при вході до будівлі відділення та всередині відсутні попереджувальні тактильні смуги по ширині проходу (плити з конусоподібними випуклостями) або контрастне кольорове маркування;
- пороги дверей не виділені контрастною стрічкою;
- при вході в окремі кабінети не розміщені інформаційні таблички з зазначенням номеру та назви відповідного кабінету шрифтом Брайля, що ускладнює орієнтацію для відвідувачів та підопічних.

7. Відповідно до вимог Типового положення про територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2009 № 1417 (далі – Положення), підопічні у відділенні стаціонарного догляду мають бути забезпечені цілодобовим медичним обслуговуванням. Водночас групою НПМ встановлено, що житлові кімнати закладу не облаштовано кнопками виклику персоналу. У разі виникнення потреби в екстреній медичній допомозі у підопічних виникає проблема у швидкому та своєчасному зверненні за допомогою до медичних працівників.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Одеській обласній військовій адміністрації:

- вжити невідкладних заходів щодо усунення наведених порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду, а також причин та умов, що сприяють таким порушенням, їх недопущення у подальшій діяльності закладу.

2. Вилківській міській раді:

- вжити невідкладних заходів щодо усунення наведених порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду, а також причин та умов, що сприяють таким порушенням, їх недопущення у подальшій діяльності закладу;

- розглянути питання виділення бюджетних коштів на облаштування території закладу укриттям з урахуванням вимог чинного законодавства, на облаштування кнопками виклику персоналу та приведення у відповідність до норм ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд».

3. Комунальному закладу «Центр надання соціальних послуг Вилківської міської ради Ізмаїльського району Одеської області» забезпечити:

- облаштування укриття з урахуванням вимог чинного законодавства;
- встановлення у житлових кімнатах кнопок виклику персоналу;
- належний контроль за умовами зберігання лікарських засобів;
- облаштування будівлі закладу відповідно до норм ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд»;
- маркування всіх харчових продуктів;
- встановлення термометрів у всіх холодильних та морозильних камерах складських приміщень та організувати ведення журналу обліку температурного режиму;
- отримання ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики у порядку, встановленому чинним законодавством.

Додатки: фотоматеріали на 2 арк. в 1 прим.

**Керівник групи НПМ
Головний спеціаліст
Відділу сприяння роботі
регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України
з прав людини**



Вікторія ЧЕРНЕЦЬКА

Фотоматеріали



Фото-1



Фото-2



Фото-3



Фото-4



Фото-5



Фото-6



Фото-7



Фото-8